

Sókn íslensks matvælaíðnaðar

Opnunarávarp
Sigurður Hannesson
framkvæmdastjóri SI

● **Áherslur Matvælaráðs SI**
Rannveig Tryggvadóttir
framkvæmdastjóri Kötlu og
formaður Matvælaráðs SI

Matvælaráð Samtaka iðnaðarins

Rannveig Tryggvadóttir,
framkvæmdastjóri Kötlu og
formaður Matvælaráðs SI

Auðjón Guðmundsson,
framkvæmdastjóri markaðs- og sölusviðs Nóa Siríus

Gunnlaugur Karlsson,
framkvæmdastjóri Sölufélags garðyrkjumanna

Sigurjón R. Rafnsson,
aðstoðarkaupfélagsstjóri Kaupfélags Skagfirðinga

Stefán Magnússon,
markaðsstjóri CCEP á Íslandi

Sæmundur Sveinsson,
fagstjóri Matís

Valmundur Pétur Árnason,
framkvæmdastjóri Lostæti Austurlyst

Áherslur matvælaráðs

1. Ímynd íslenskra matvæla

Ímynd, orðræða og umræða íslenskra matvæla er ábótavant. Mikilvægt er að sækja fram. Einn mikilvægasti hlekkurinn í því er aðkoma stjórnvalda sem verða að lyfta upp mikilvægi íslenskrar matvælaframleiðslu.

2. Eftirlit

Auka þarf skilvirkni í matvælaeftirliti með samræmdu verklagi, gjaldskrá, tíðni og umfangi með hagkvæmni að leiðarljósi. Leyfismál eru hæg og óskilvirk og þá eru kröfur um síauknar vottanir íþyngjandi og flóknar. Kröfur um vottanir vegna lífrænnar/sjálfbærar/grænna framleiðslu verður að aðlaga að sérstöðu Íslands til að koma í veg fyrir kerfisbundnar hindranir. Bæta þarf eftirliti með iðnaðarlöggjöfinni og hækka viðurlög.

3. Samkeppnishæfni

Raunveruleg samkeppni íslenskrar matvælaframleiðslu er við stórframleiðendur í Evrópu. Íslenskir framleiðendur geta aldrei keppt við fjöldaframleiðslu risaframleiðenda en forskot felst í hreinum og heilnæmum matvælum og náttúruafurða sem unnar eru með sjálfbærum hætti. Stjórnvöld og stofnanir verða að skilgreina íslenskan markað sem hluta af EES-svæðinu. Starfsumhverfi íslenskrar matvælaframleiðslu á að taka mið af reglum í nágrannalöndum. Innan ESB er lögð áhersla á sveigjanleika og meðalhóf. Til að samkeppnishæfni framleiðenda sé sambærileg og í nágrannalöndum þarf að auka svigrúm íslenskra framleiðslu innan þess ramma sem EES-samningurinn heimilar.

Áherslur matvælaráðs

4. Menntun og nýsköpun

Stjórnvöld verða að efla menntun, rannsóknir og auka stuðning við nýsköpun í íslenskri matvælaframleiðslu.

5. Úrgangsmál

Krafa um að meðhöndlun úrgangs verði komið í ásættanlegan farveg. Bæta þarf umgjörð úrvinnslu- og skilagjalda og áætlana um förgun lífræns úrgangs.

6. Hagrænar upplýsingar matvælaframleiðslu á Íslandi

Óska þarf eftir betri og áreiðanlegri upplýsingum, hagræna greiningu á matvælaframleiðslu á Íslandi. Með slíkum upplýsingum næst heildræn yfirsýn um raunverulegt umfang greinarinnar.

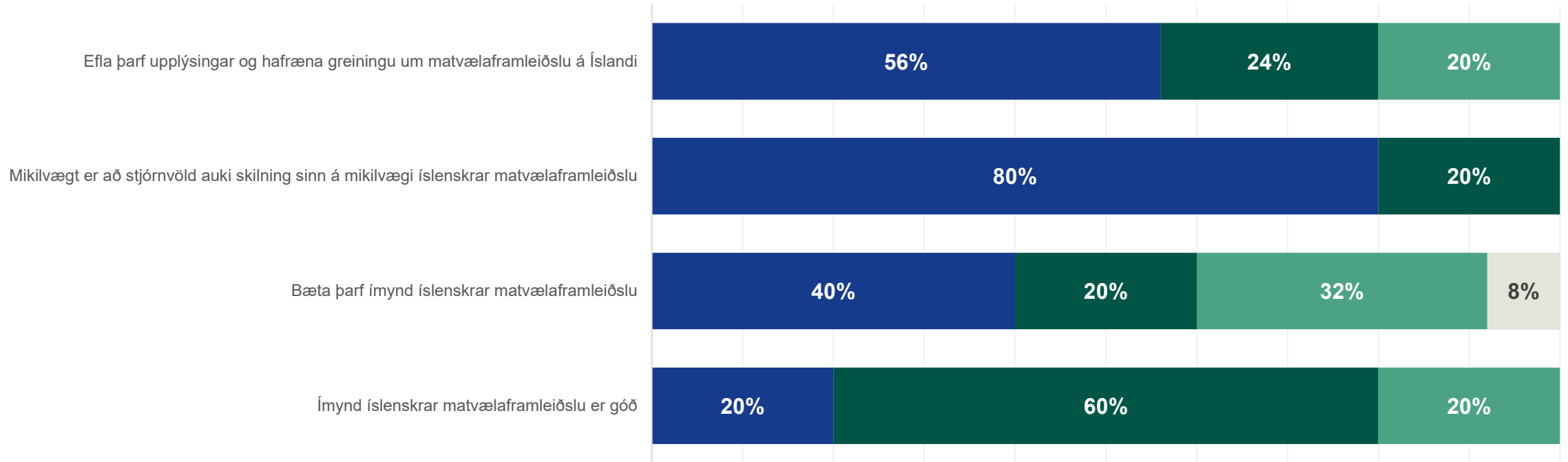
Helstu áskoranir fyrirtækja í matvælaíðnaði

Niðurstöður spurningakönnunar

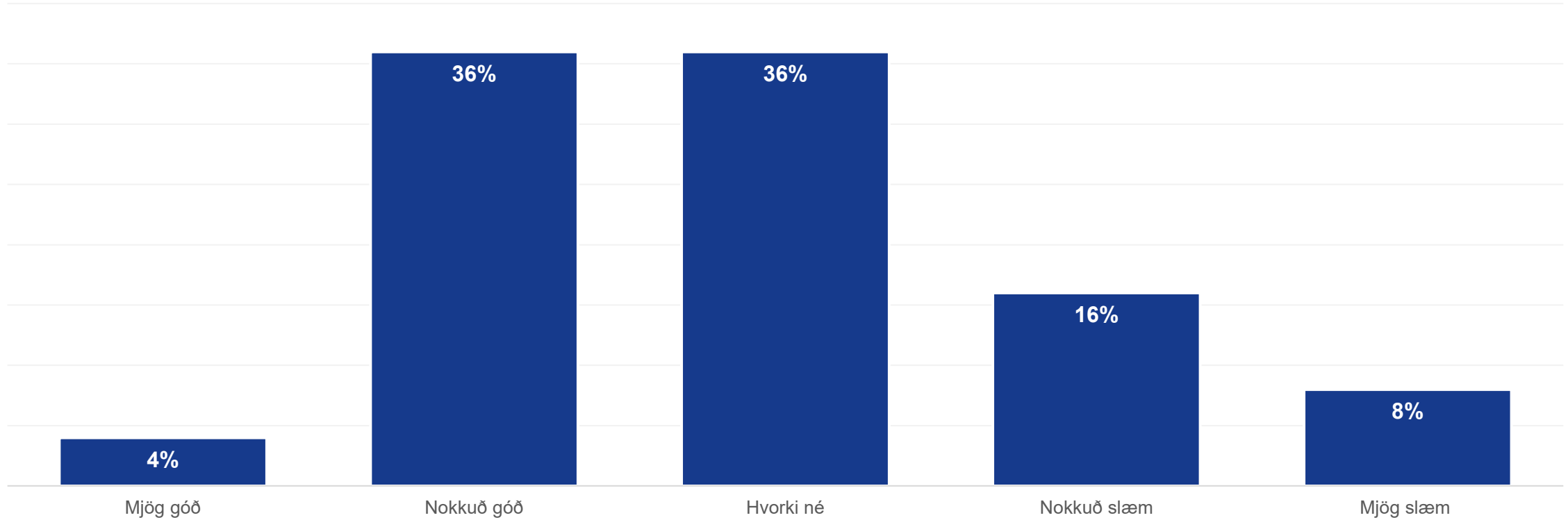

Hversu sammála eða ósammála ertu eftirfarandi fullyrðingum?

■ Mjög sammála ■ Nokkuð sammála ■ Hvorki né ■ Nokkuð ósammála ■ Mjög ósammála ■ Vil ekki svara

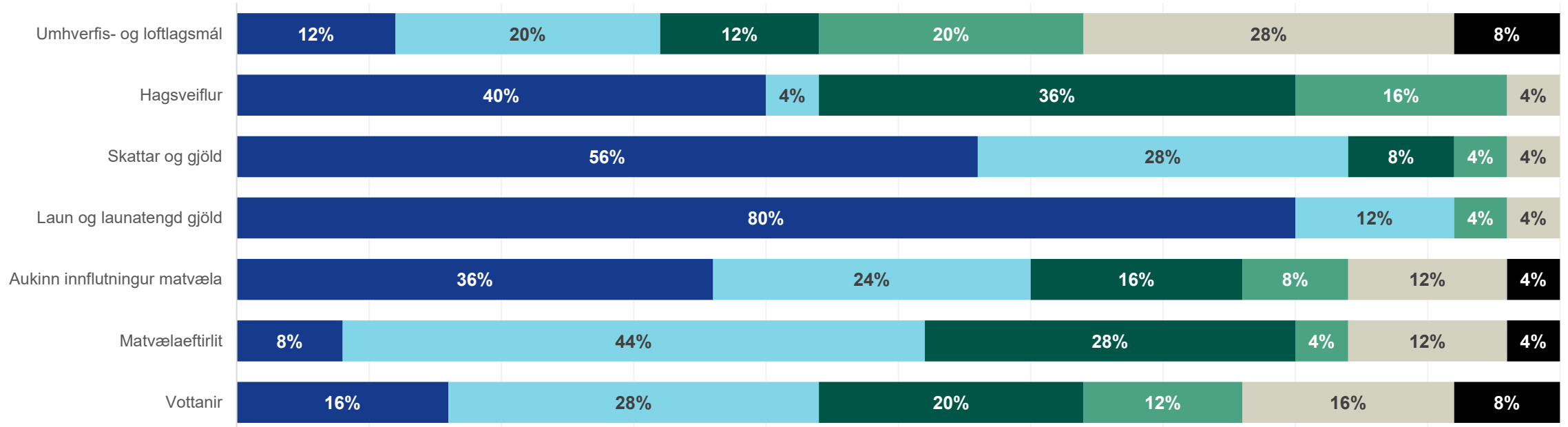
Hver er upplifun þín af fyrirkomulagi matvælaeftirlits?

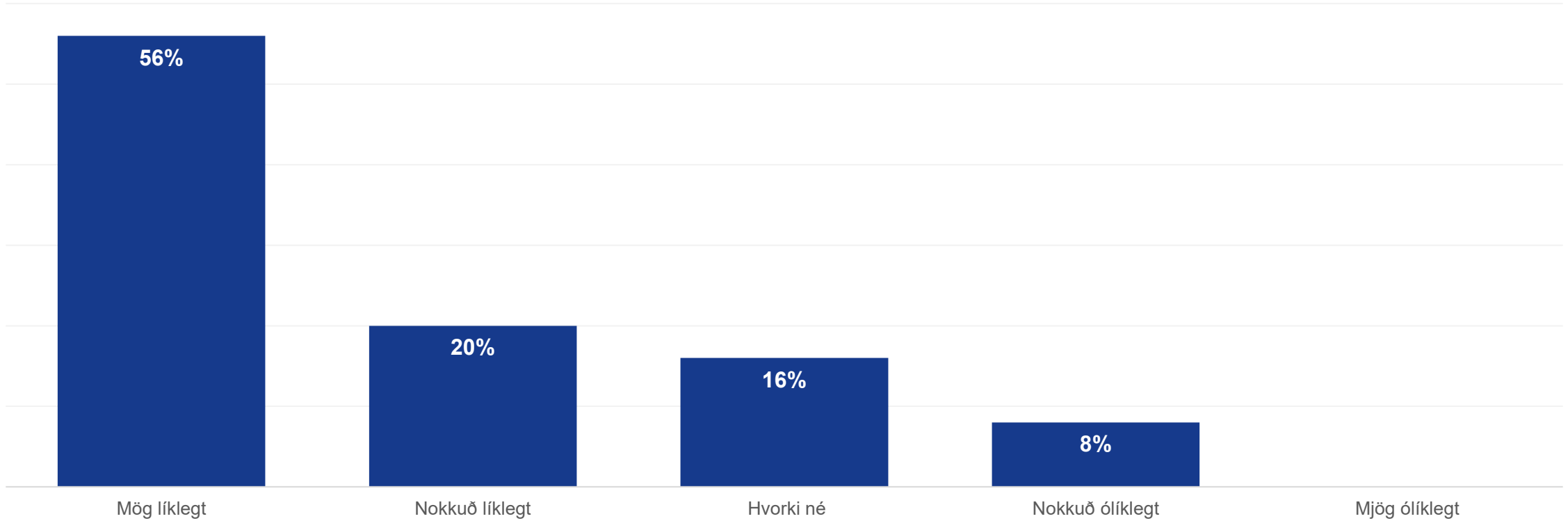
Hversu miklar eru áskoranir á eftirfarandi flokka í þínum rekstri á skalanum 1-5?

Þar sem 1 er mjög lítil áskorun og 5 er mjög mikil áskorun

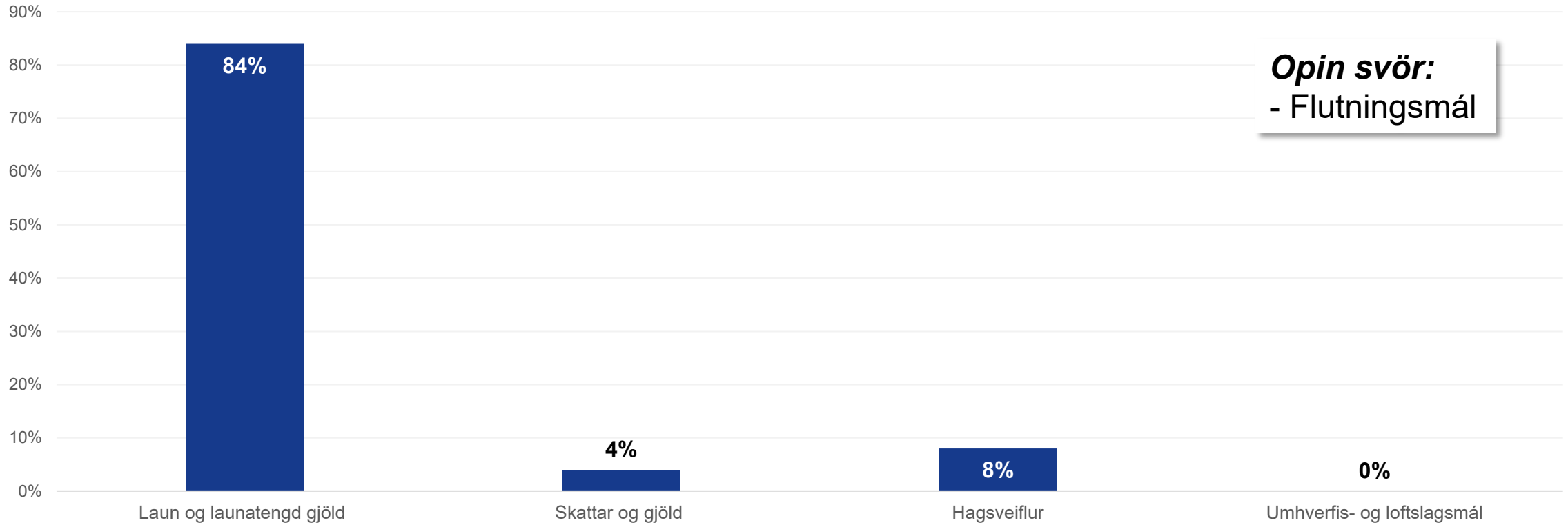
■ 5 ■ 4 ■ 3 ■ 2 ■ 1 ■ Á ekki við

Hversu líklegt er að þitt fyrirtæki grípi til hagræðingaraðgerða á árinu 2022?

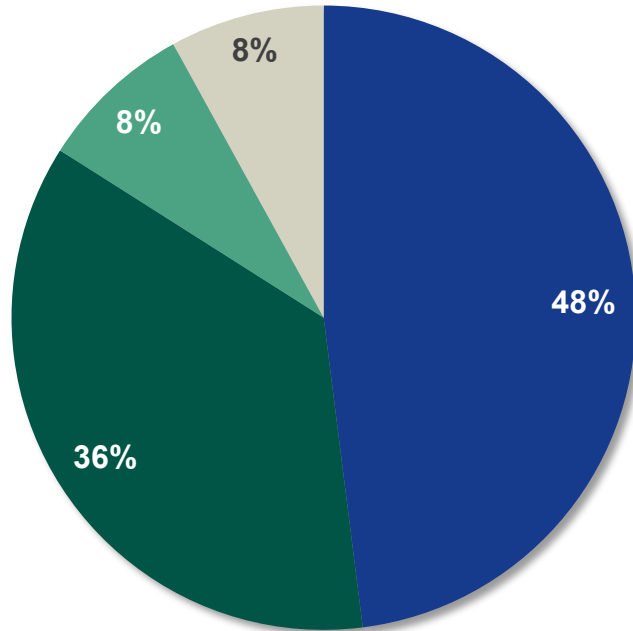
Hverjar eru helstu áskoranirnar í þínum rekstri um þessar mundir? (Veldu eitt)

Opin svör:
- Flutningsmál

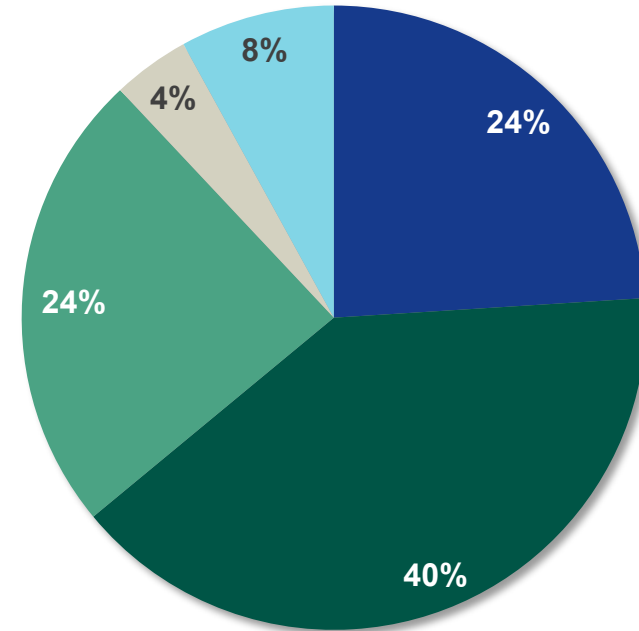
Hversu miklu máli skiptir að vinna að nýsköpun fyrir samkeppnishæfni þíns fyrirtækis?

■ Mjög miklu ■ Nokkuð miklu ■ Hvorki né ■ Nokkuð litlu ■ Mjög litlu

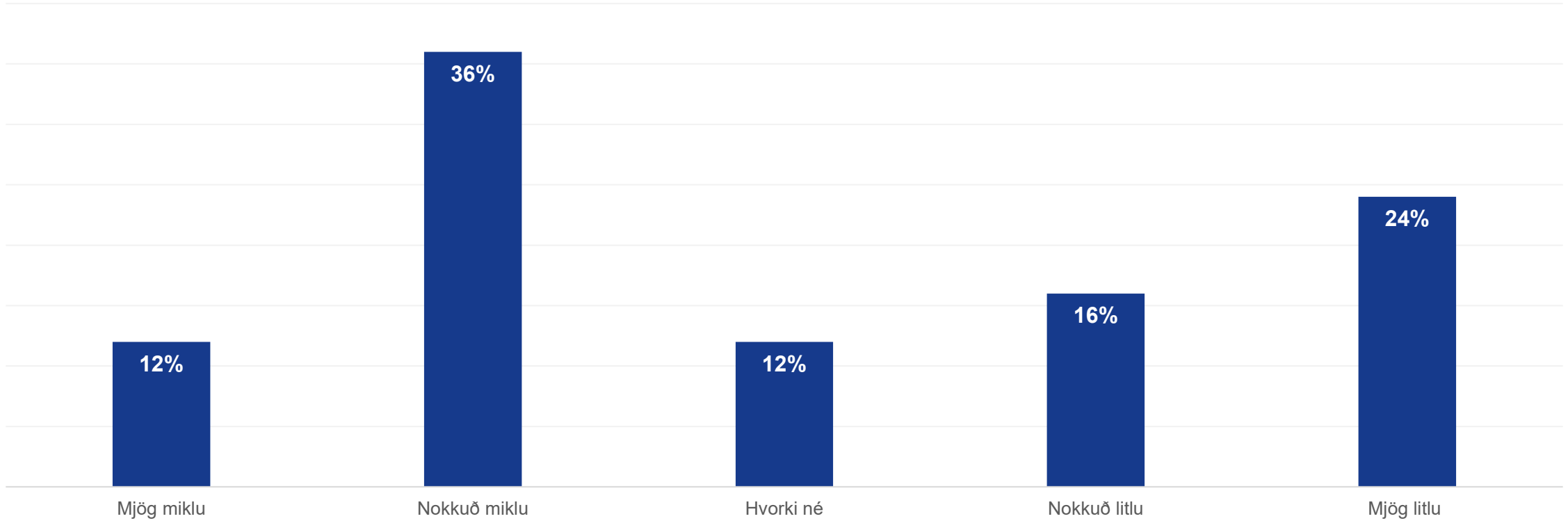

Hversu miklu máli skiptir að efla starfsmenntun fyrir samkeppnishæfni þíns fyrirtækis?

■ Mjög miklu ■ Nokkuð miklu ■ Hvorki né ■ Nokkuð litlu ■ Mjög litlu

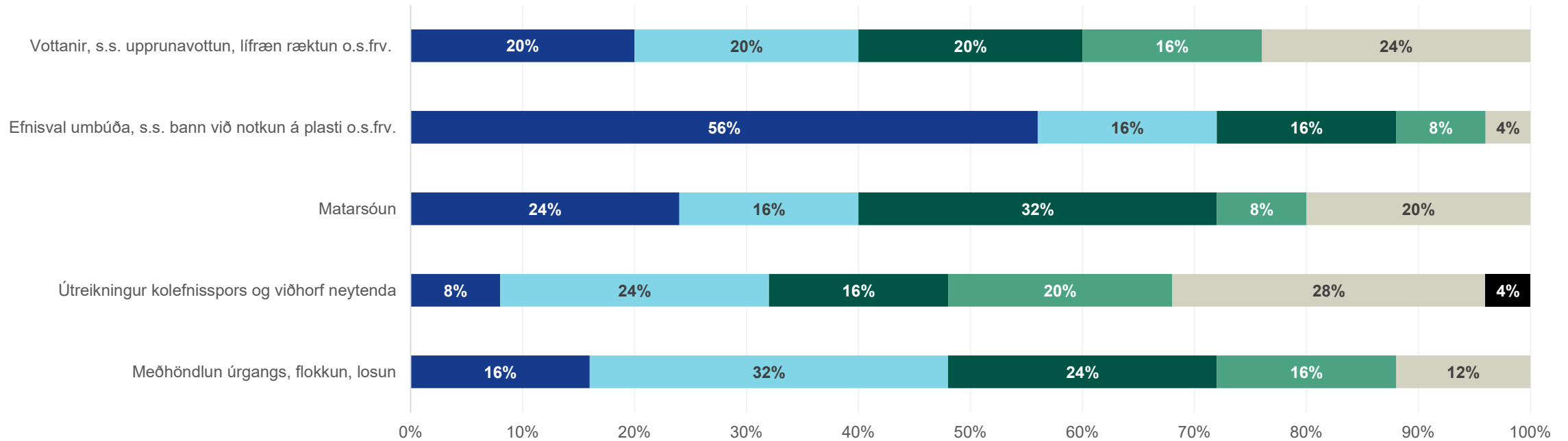
Hversu mikil áhrif hafa breyttar áherslur á sviði umhverfis- og loftslagsmála á rekstur þíns fyrirtækis?

Hversu miklar eru áskoranir í þínum rekstri varðandi eftirfarandi þætti á skalanum 1-5?

Þar sem 1 er mjög lítil áskorun og 5 er mjög mikil áskorun

■ 5 ■ 4 ■ 3 ■ 2 ■ 1 ■ Á ekki við

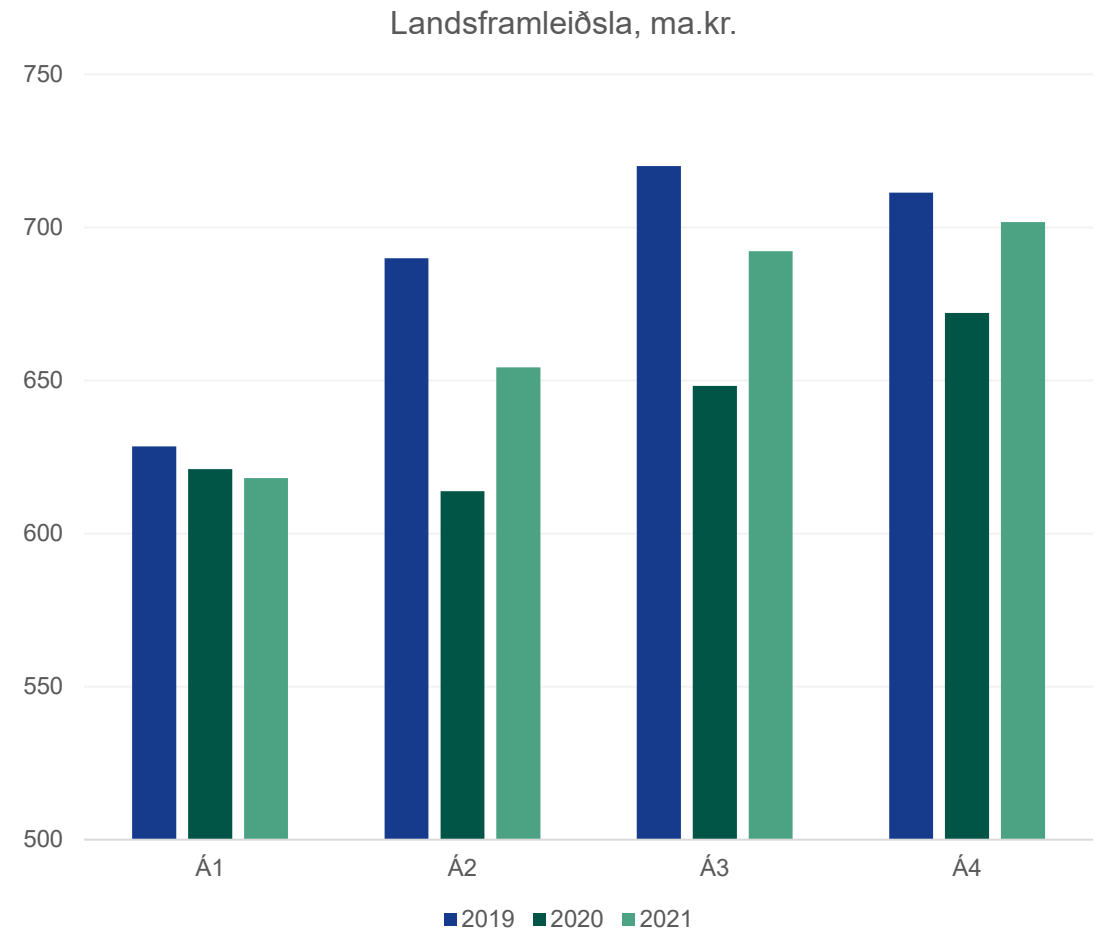
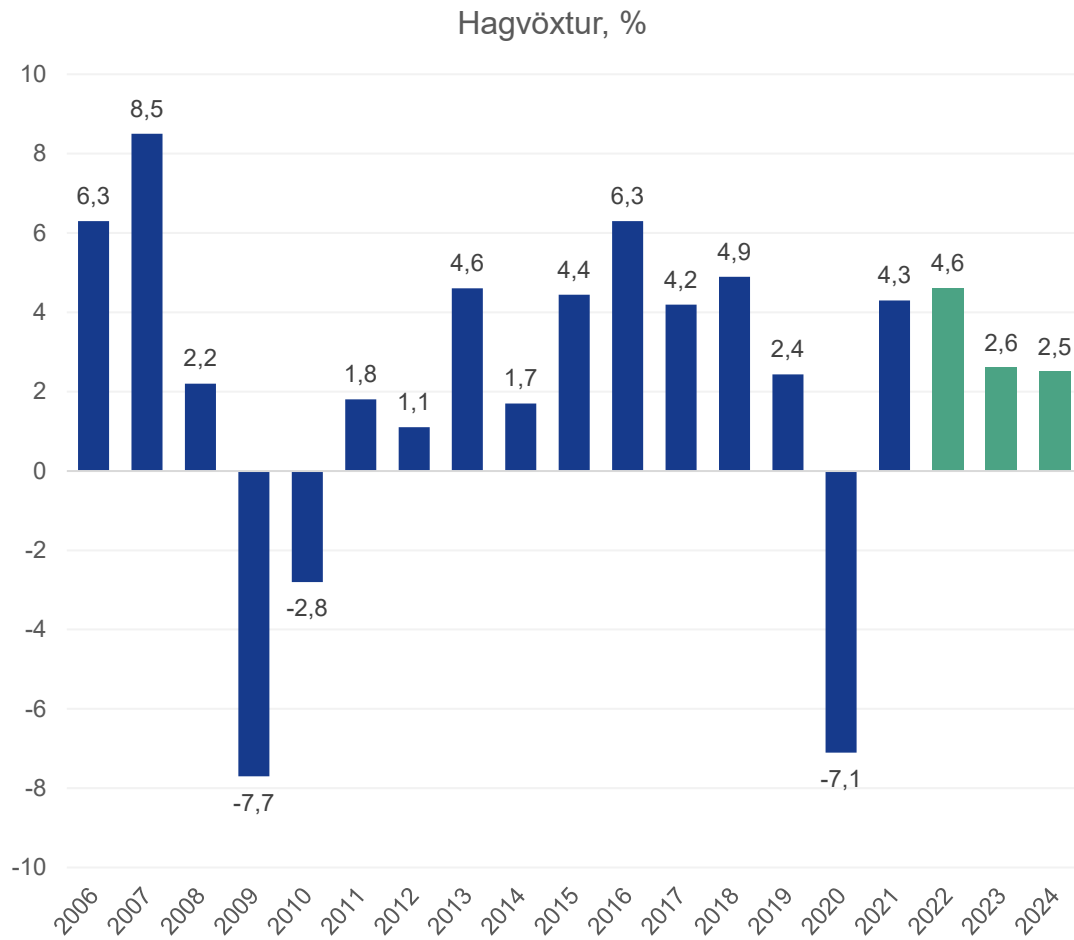

● **Staða og horfur í matvælaíðnaði**
Úlfar Biering Valsson
hagfræðingur SI

Vöxtur tekinn við af samdrætti í efnahagslífinu

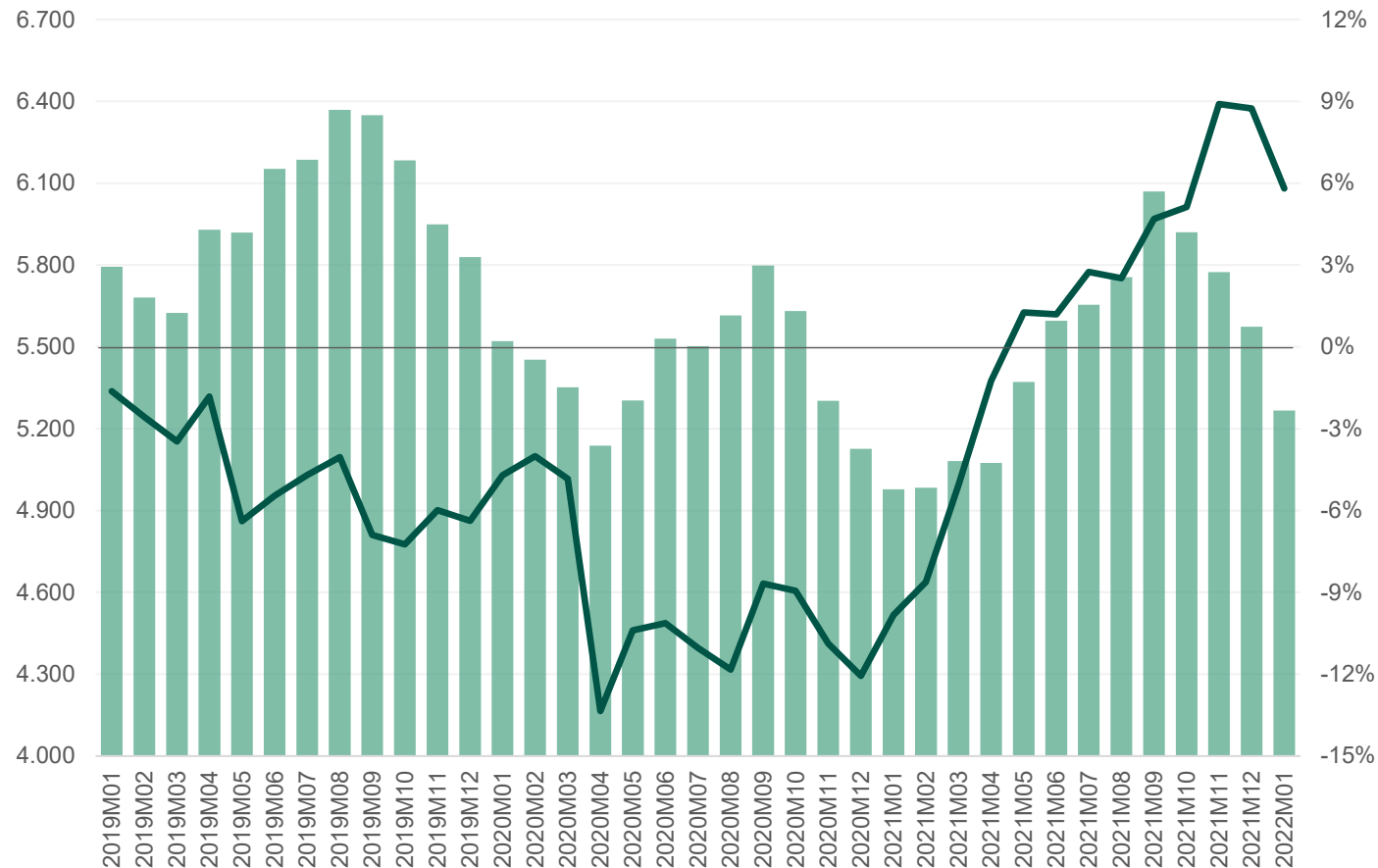
Uppsveiflan hófst á öðrum ársfjórungi í fyrra

Sýnileg batamerki í matvælaiðnaði

Veltan að aukast og störfum að fjölga samhliða vexti í hagkerfinu

Fjöldi starfandi (v.ás) í matvælaiðnaði og 12 mánaða breyting, % (h.ás)

Að meðaltali **5.500** starfandi í matvælaiðnaði (án fiskiðnaðs) árið 2021

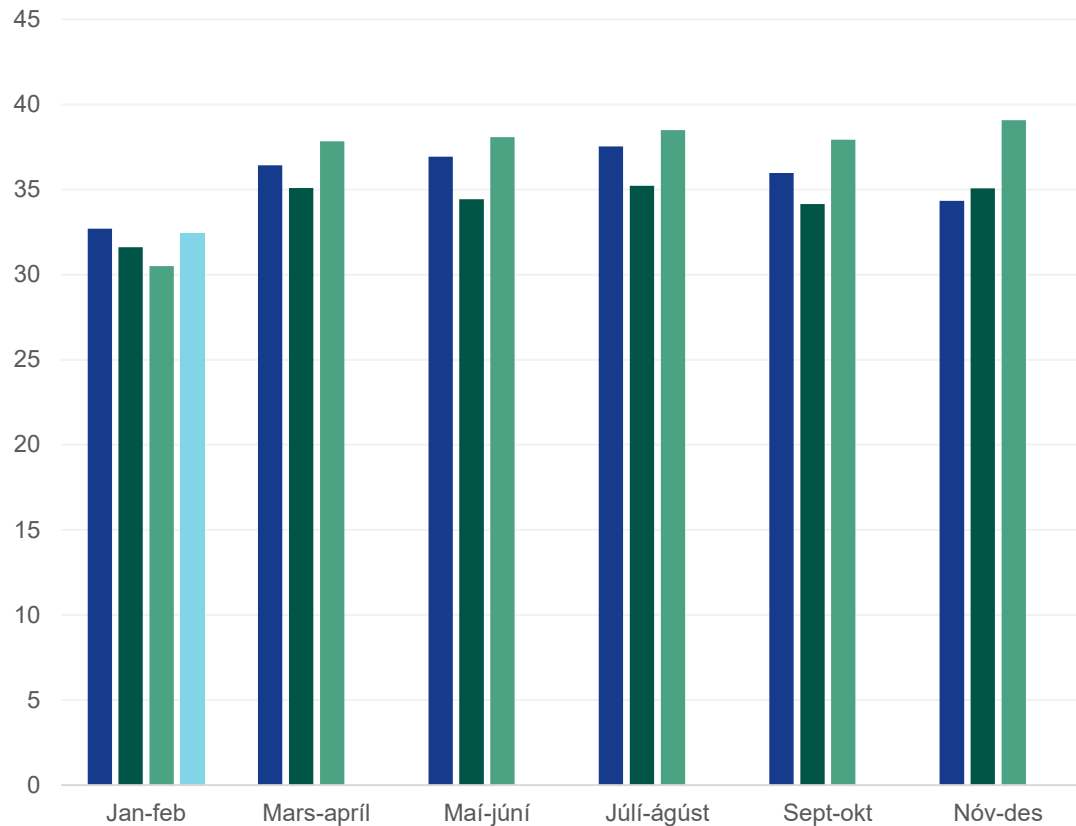
Tæplega **3%** af heildarfjölda starfandi á landinu

Sýnileg batamerki í matvælaiðnaði

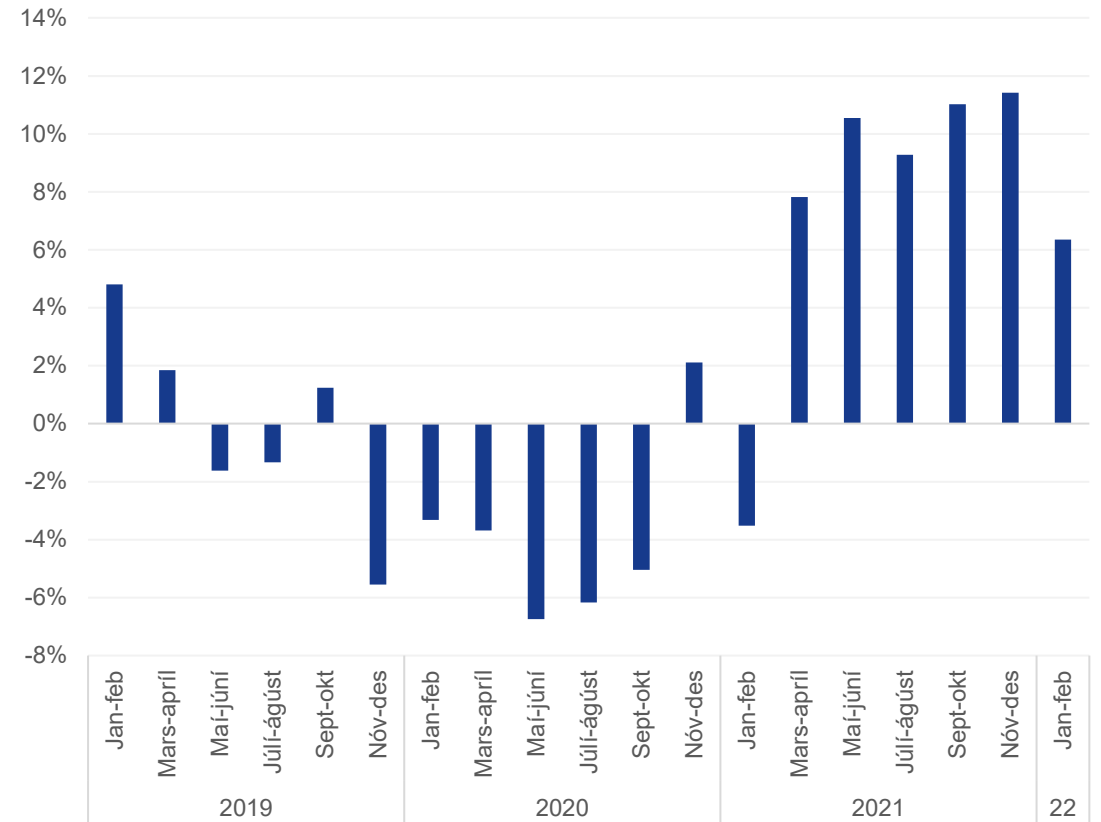
Veltan að aukast og störfum að fjölga samhliða vexti í hagkerfinu

Velta í matvælaiðnaði, ma.kr.

■ 2019 ■ 2020 ■ 2021 ■ 2022

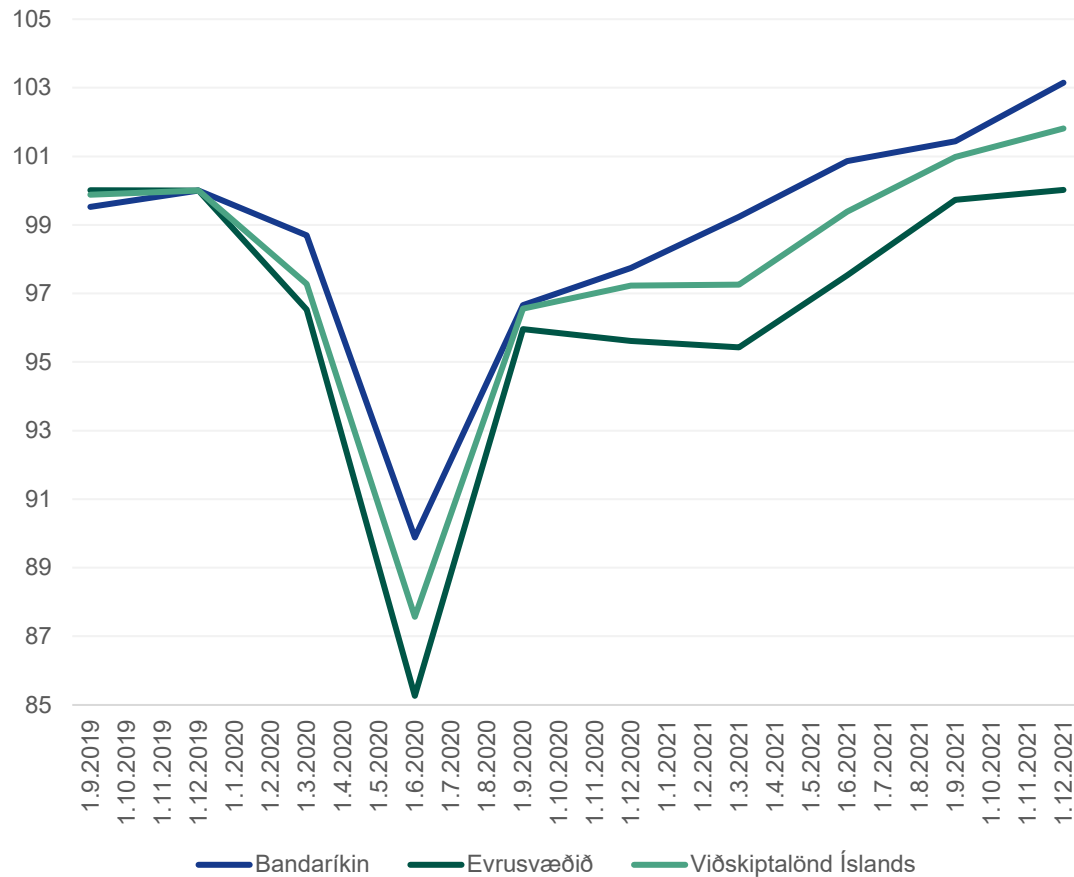
Velta í matvælaiðnaði, 12 mánaða breyting

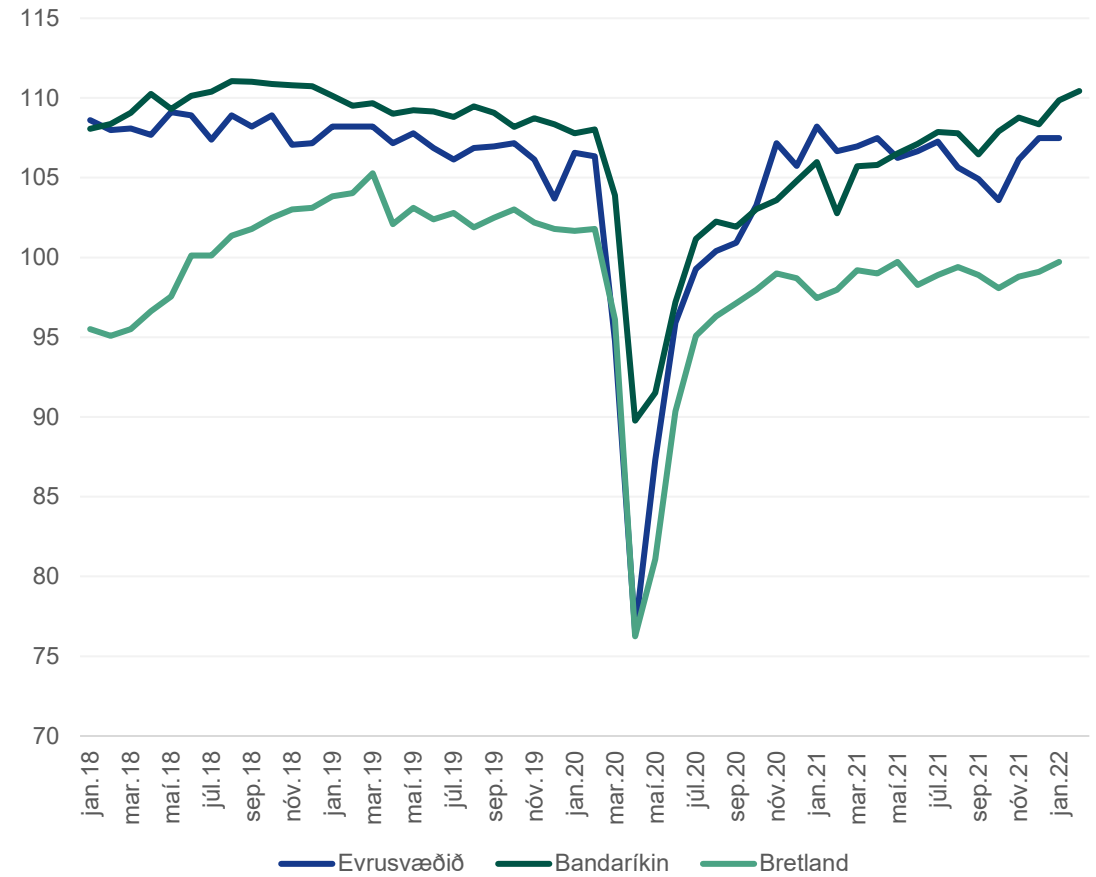
Iðnaðarframleiðsla í helstu ríkjum að taka við sér

Vöxtur í iðnaðarframleiðslu samhliða viðsnúningi í alþjóðahagkerfinu

Landsframleiðsla, magnvísitölur

Iðnaðarframleiðsla, magnvísitölur

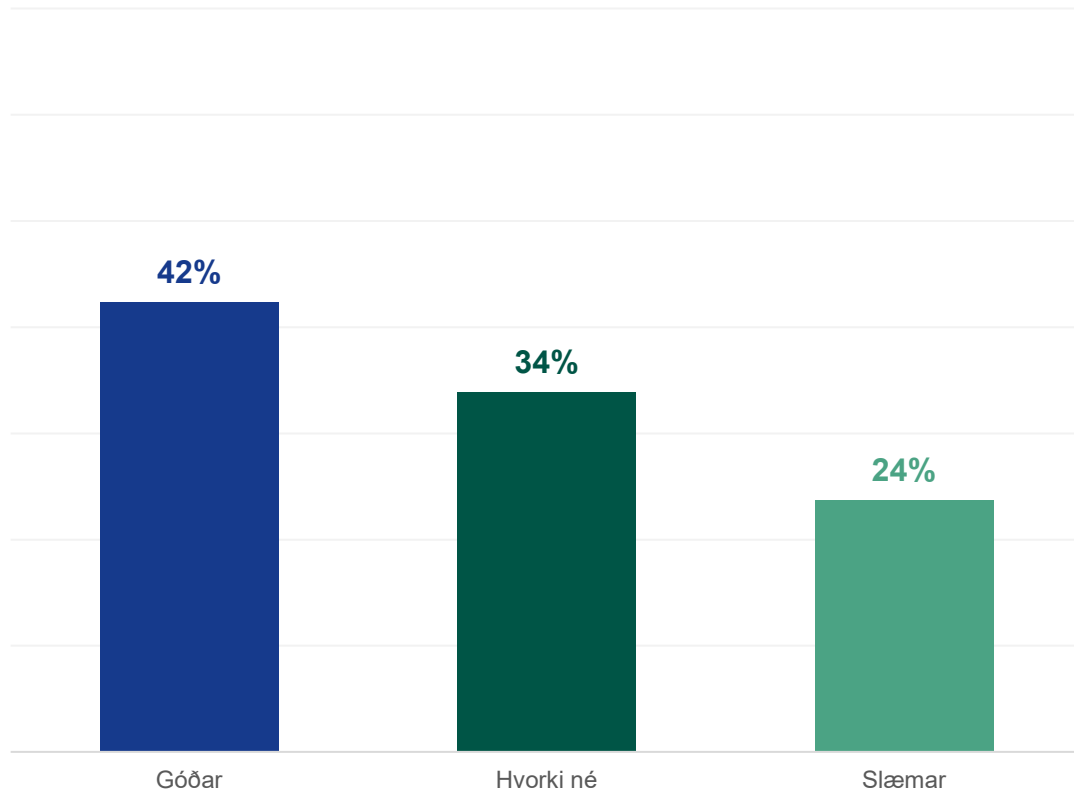

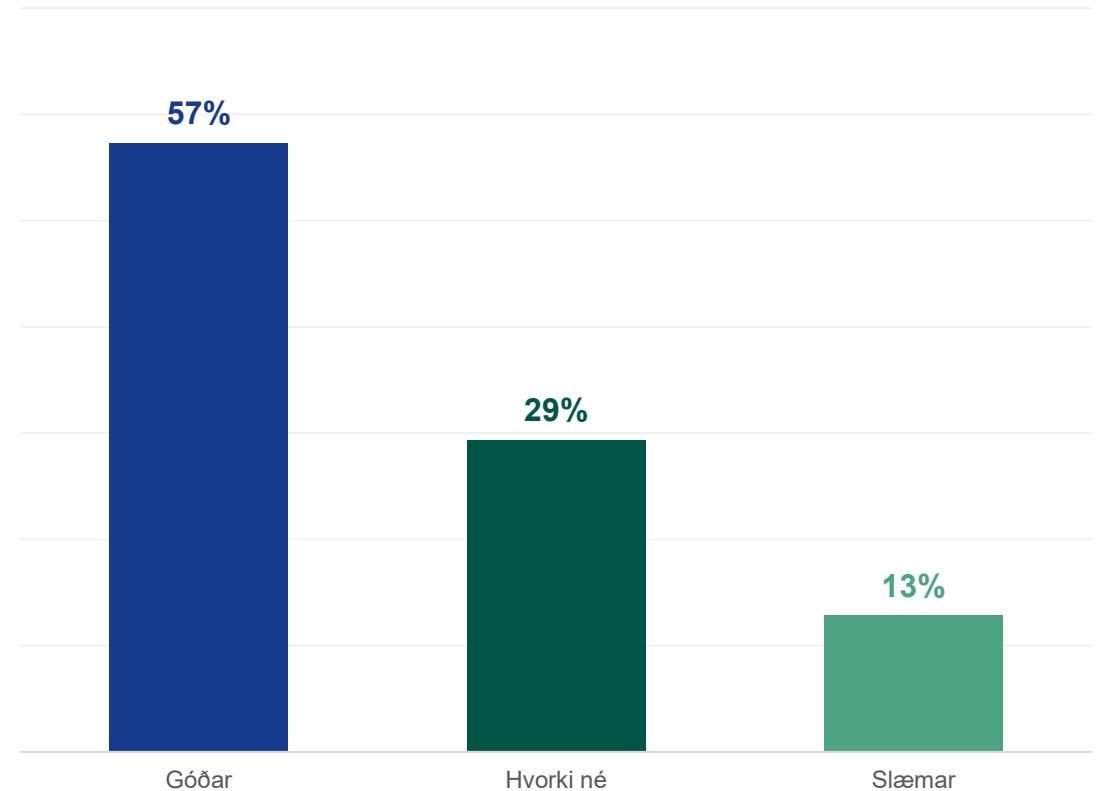
Hvernig metur þú aðstæður í efnahagslífinu á Íslandi fyrir þitt fyrirtæki?

Könnun meðal félagsmanna í febrúar/mars 2022

Framleiðsluiðnaður

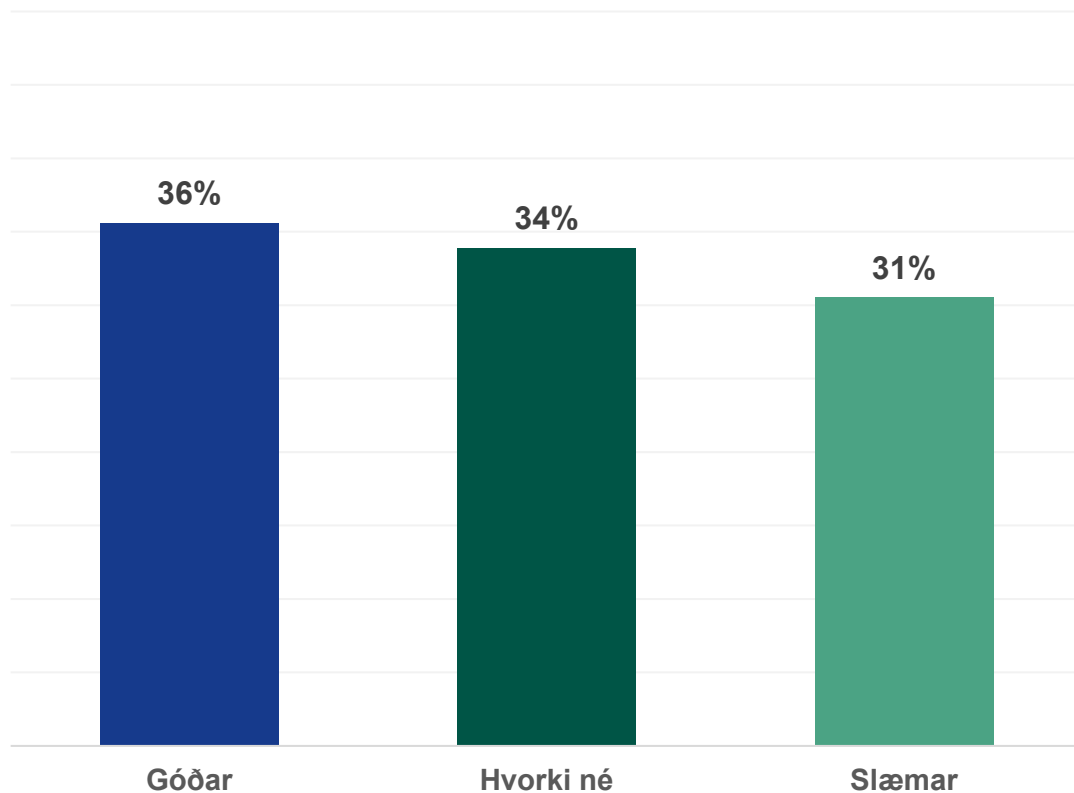

Iðnaður í heild

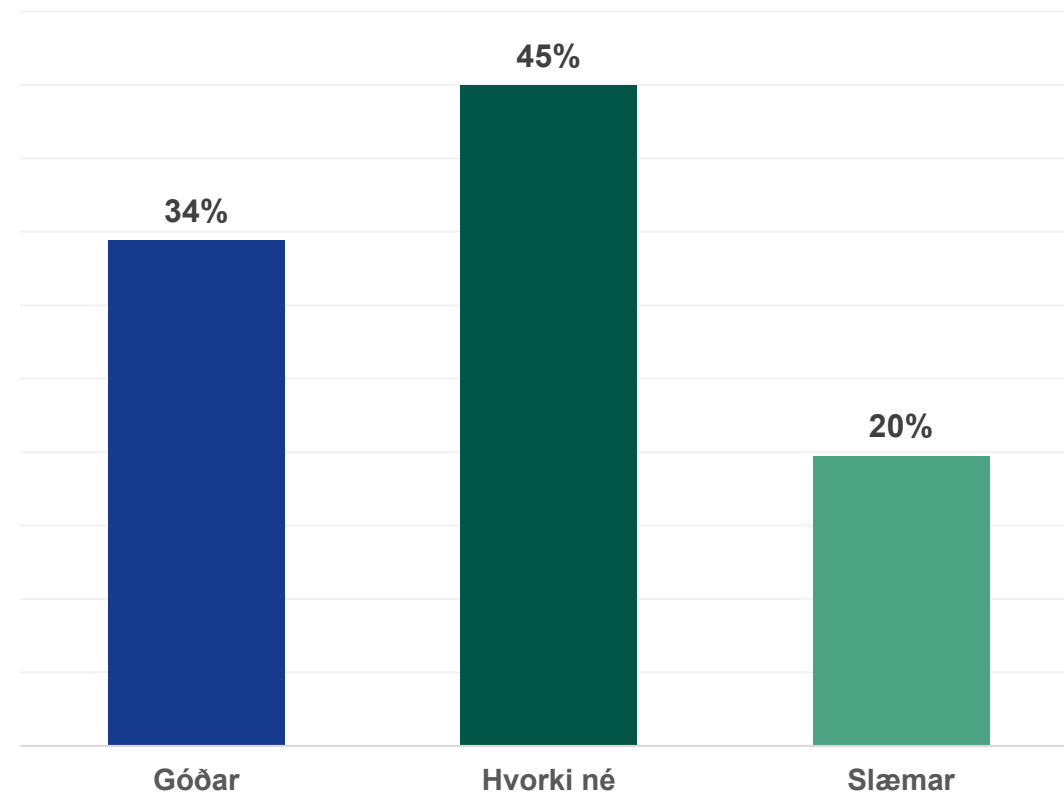

Ef horft er 6-12 mánuði fram í tímann, hvernig metur þú aðstæður í efnahagslífinu fyrir þitt fyrirtæki m.v. aðstæður í dag?

Framleiðsluiðnaður

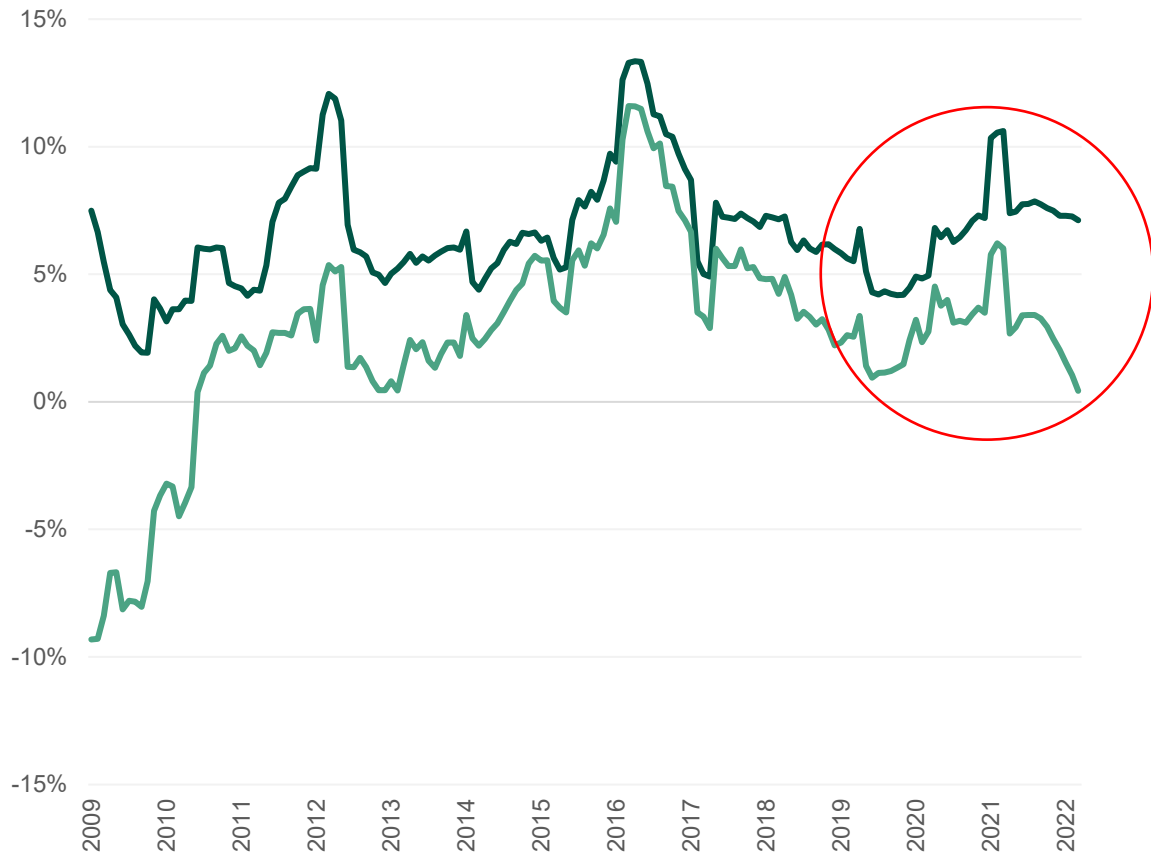
Iðnaður í heild

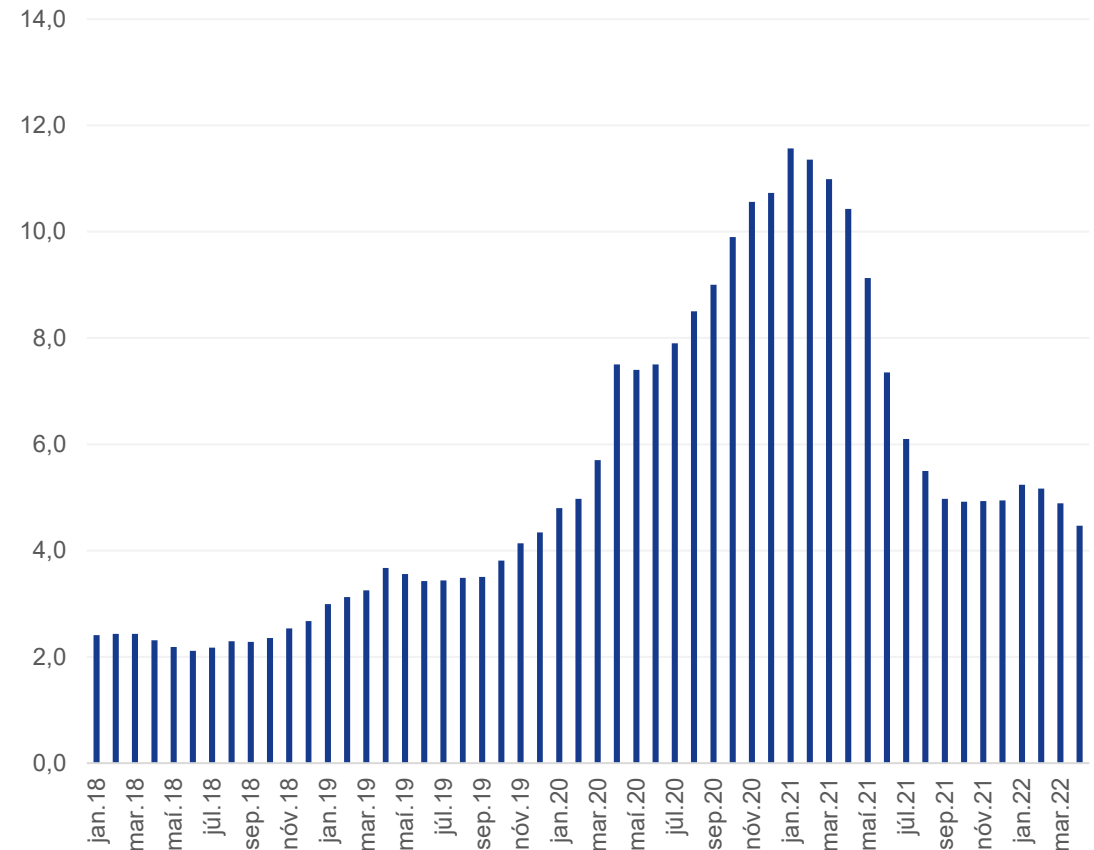
Miklar launahækkkanir búnar að vera þrátt fyrir slaka

Miklar launahækkkanir í litlu samræmi við niðursveifluna í hagkerfinu

Launavísitala og kaupmáttur launa
12 mánaða breyting, %

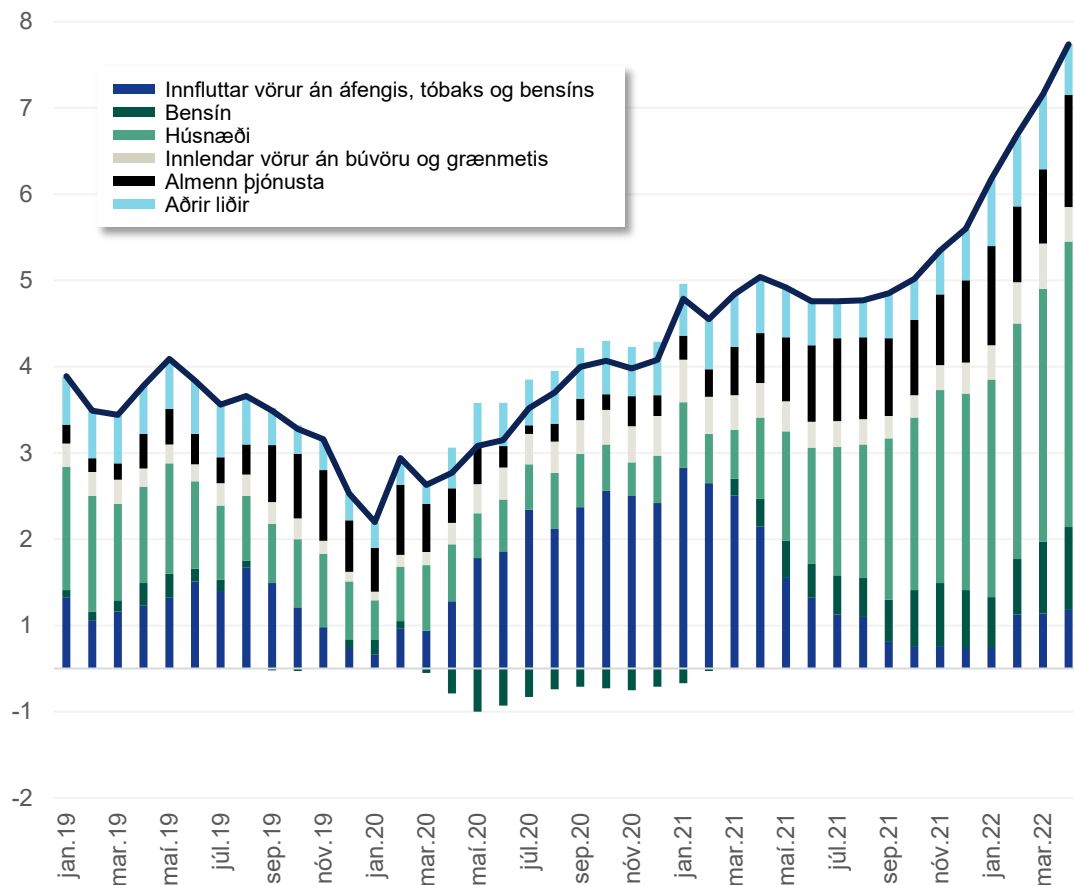
Atvinnuleysi, %
Skv. upplýsingum Vinnumálastofnunar

Verðbólga mikil og hefur verið á hraðri uppleið

Innlendir sem og erlendir þættir hafa verið að auka verðbólguna

Verðbólga eftir uppruna, %

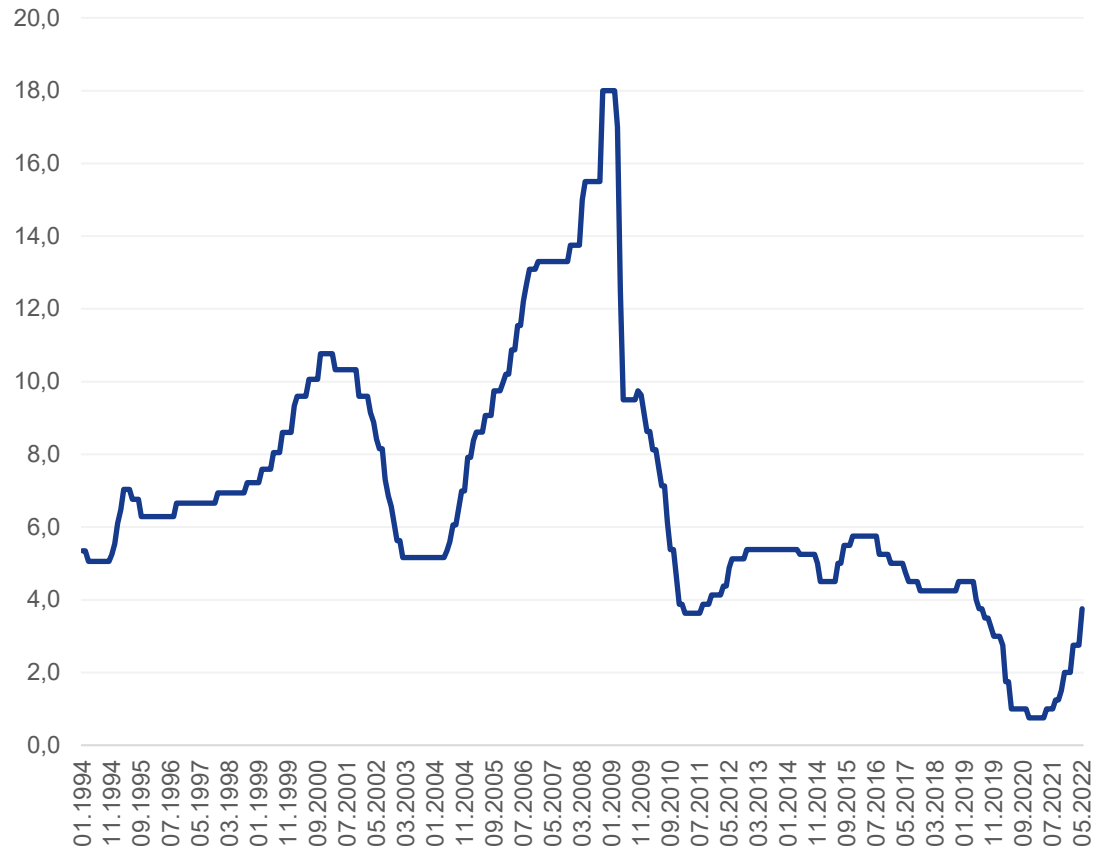
Markaðsverð íbúðarhúsnæðis,
12 mánaða breyting, %

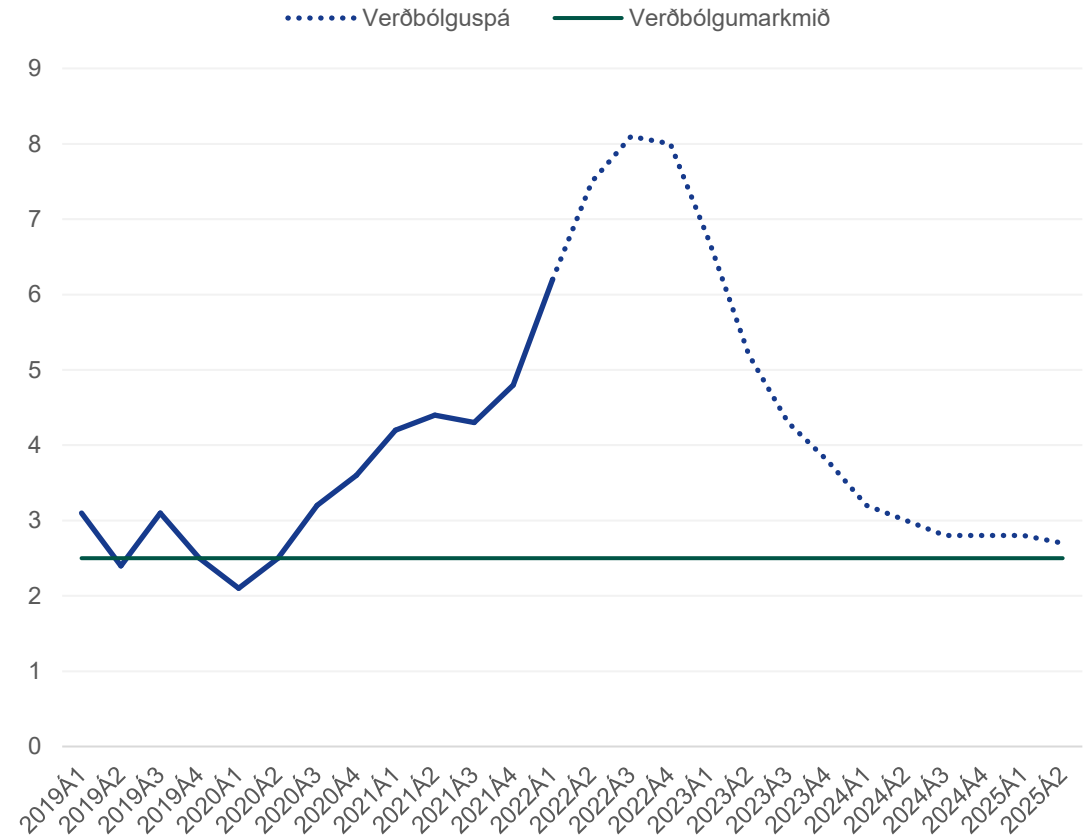
Seðlabankinn bregst við með hækkun stýrivaxta

SBÍ er búinn að hækka stýrivexti sína um tæp 3 prósentustig á innan við einu ári

Meginvextir seðlabankans,
vextir á 7 daga bundnum innlánum, %

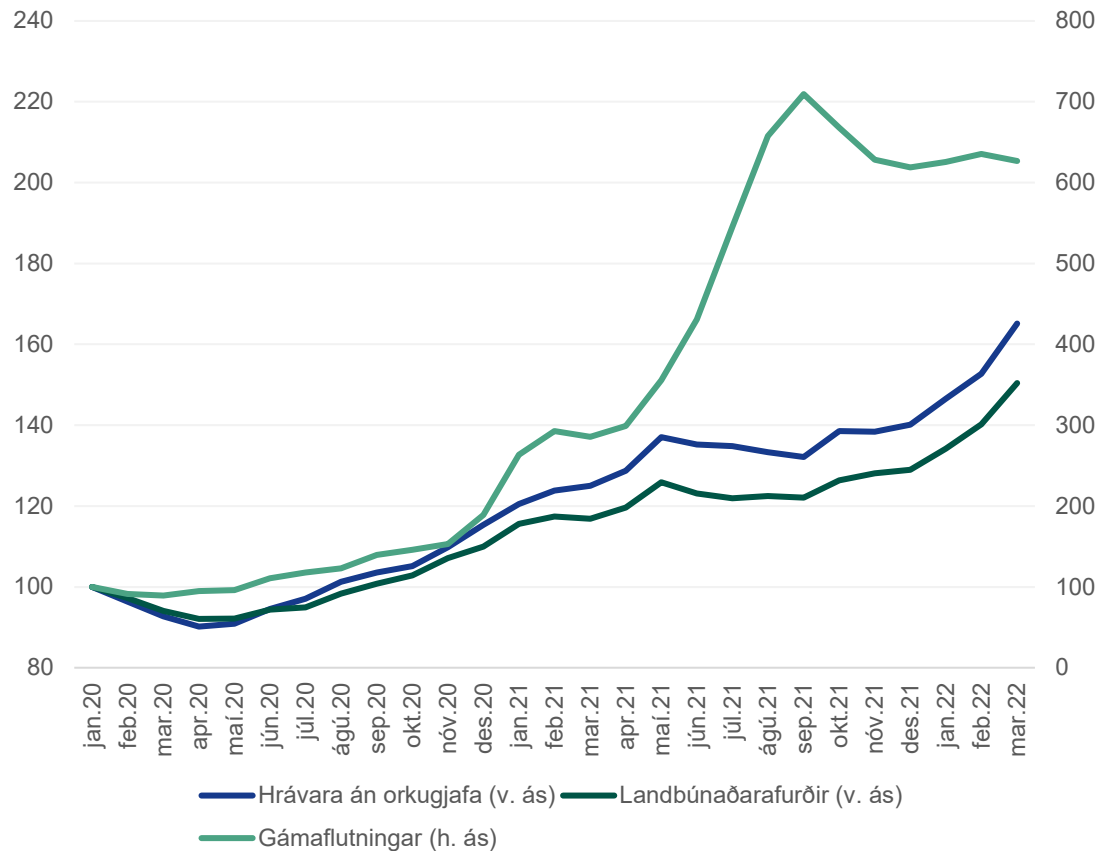
Ársfjórðungsleg verðbólguþá
Seðlabankans, %

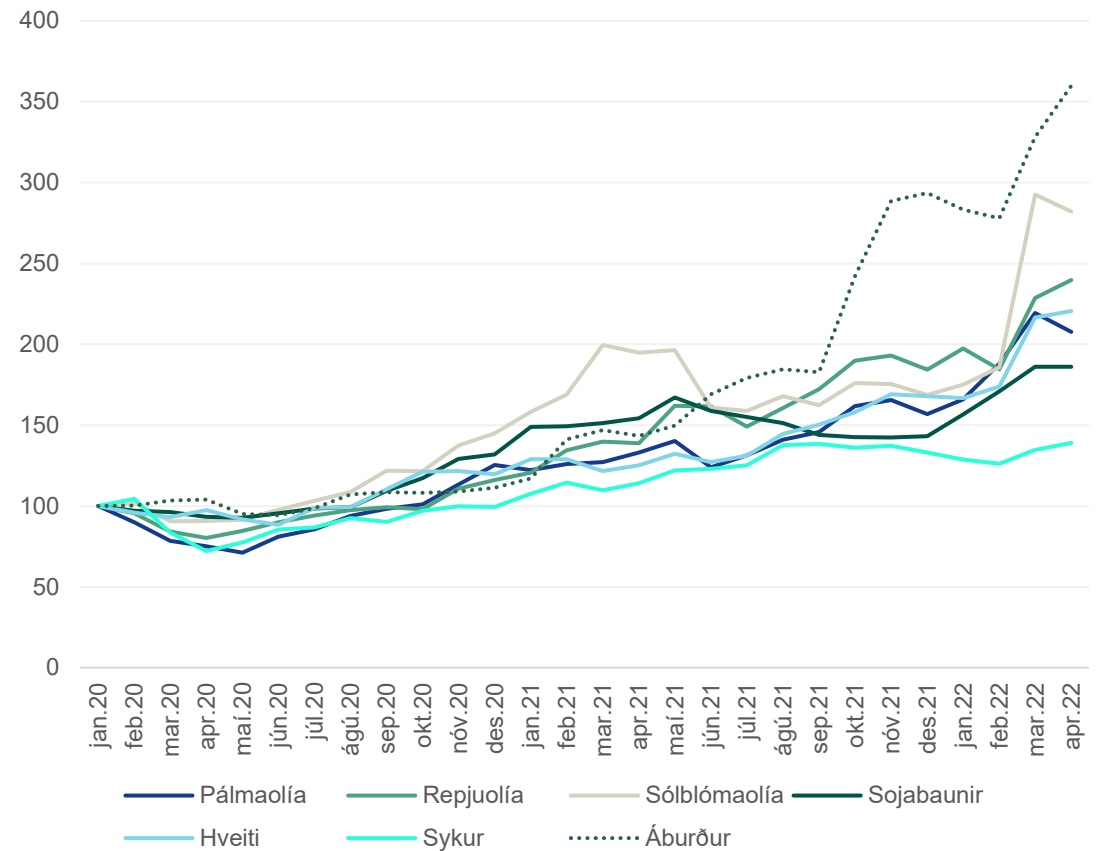
Miklar verðhækkunir á hrávöru og flutningum

Ójafnvægi framboðs og eftirspurnar kallar fram mikla verðhækkun

Alþjóðlegt flutninga og hrávöruverð
Vísitala, janúar 2020 = 100

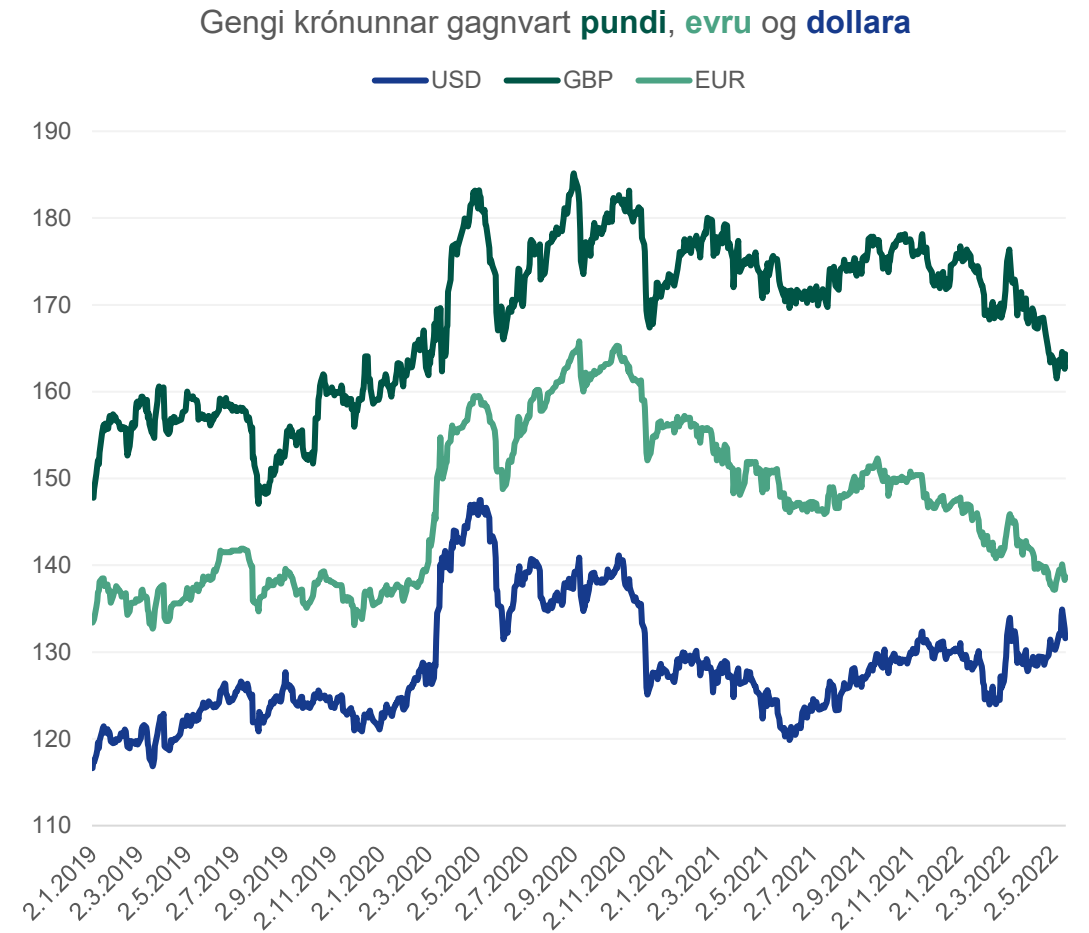
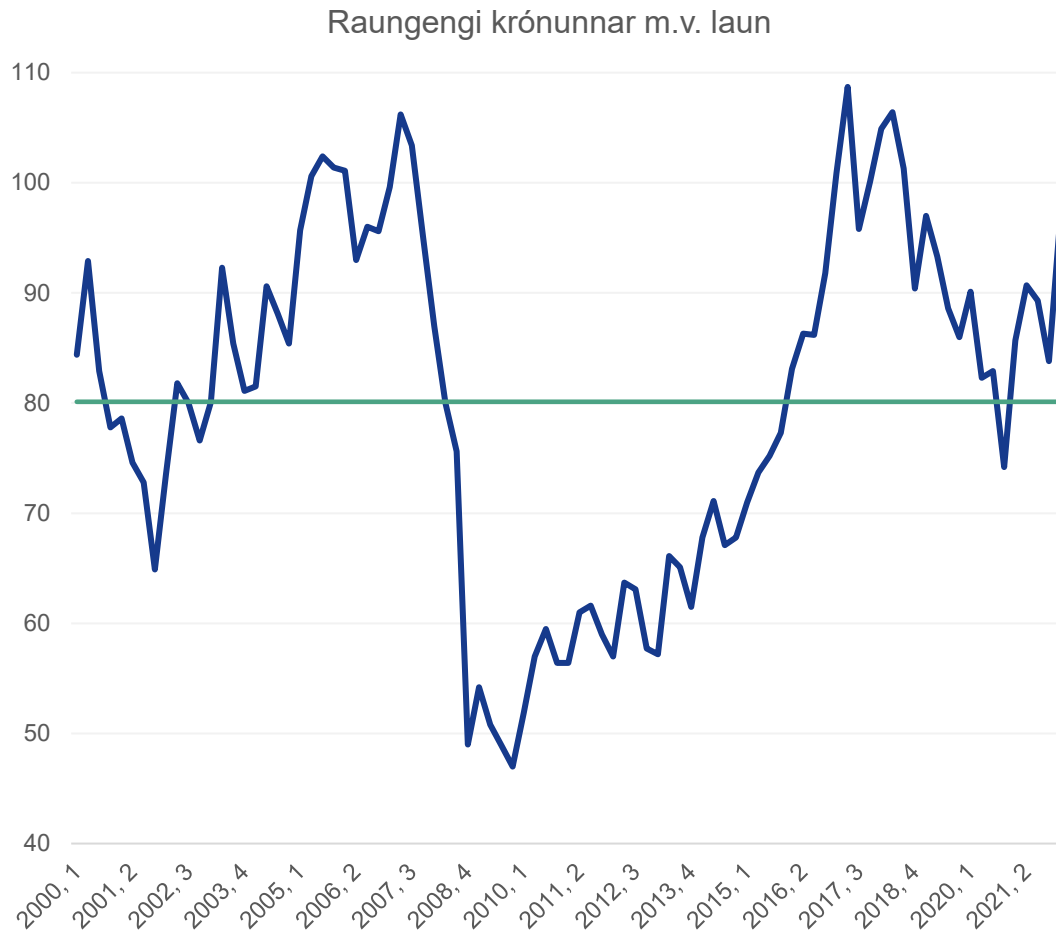

Verðþróun einstaka hrávara
Vísitala, janúar 2020 = 100

Raungengi krónunnar hátt og að hækka í upphafi uppsveiflu

Hátt og hækkaði raungengi gerir fyrirtækjum erfiðara fyrir í erlendri samkeppni

Vöxtur í matvælaíðnaði en áskoranir margar

Eftirspurn að aukast en kostnaður við aðföng að hækka og innlendir kostnaður hár

- Vöxtur hafinn á ný í matvælaíðnaði
- Kaupmáttur vaxandi, fólksfjölgun, fjölgun ferðamanna meðal þátta sem auka spurn eftir matvælum

- Áskoranir í hækkun á verði hrávara og flutninga
- Miklar innlendir launahækkanir áhyggjuefni
- Hátt og hækkandi raungengi í upphafi uppsveiflu áskorun
- Vaxtahækkanir hafnar
- Tafir á afhendingu aðfanga

- Efnahagshorfur almennt góðar bæði hér og víða í helstu viðskiptalöndum
- Blikur á lofti vegna stríðsátaka, tafa og verðhækkana
- Horfur ágætari en áskoranir margar

● **Nýsköpunarumhverfi matvæla**
Sigríður Mogensen
sviðsstjóri iðnaðar og
hugverkasviðs SI

1

Opinber framlög

2

Endurgreiðslur R&D

3

Skattfrádráttur

4

Tækniþróunarsjóður

5

Matvælasjóður

6

Markaðssetning

Sókn íslensks matvælaíðnaðar